МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

Матеріали
Міжнародної науково-практичної
конференції

“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2023 р.

Київ
2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:
Гончаренко Михайло Федорович – ректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:
Семенець-Орлова Інна Андріївна — директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;
Каліна Ірина Іванівна — заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:
Дацій Олександр Іванович — завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Братусь Анна Анатоліївна — завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;
Дмитренко Геннадій Анатолійович — завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Коваль Микола Іванович — завідувач кафедри обліку і оподаткування ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;
Кришталь Галина Олександрівна — завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Кривоберець Марина Миколаївна — завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;
Мазур Юлія Володимирівна — декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 10 від 29.11.23)

Міжнародна науково-практична конференція "Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу": зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2023 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. 274 с.

ISBN 978-617-02-0389-2 (електронне видання)

Опубліковано наукові статті, в яких висвітлено теоретико-методологічні засади та практичний досвід роботи в таких галузях, як: економіка, маркетинг, менеджмент, публічне управління, туризм в умовах цифровізації бізнесу.

Для науковців, викладачів, наукових співробітників, промисловців, підприємців, аспірантів і студентів.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-617-02-0389-2

© Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023

Катанов Андрій Вікторович
Особливості стратегічного управління персоналом
туристичної фірми 136

Климов Дмитро Миколайович
Цифровізація та майбутнє банківської системи України 138

Коваль Микола Іванович
Громадський контроль у бюджетному процесі України:
досвід, проблеми, перспективи 141

Ковальчук Дар'я Миколаївна
Інноваційні форми екскурсійної діяльності в туризмі 146

Кононенко Катерина Геннадіївна
Віртуальний туризм: нова ера цифровізації туристичного бізнесу 148

Коротких Олександр Сергійович
Інноваційні методи управління стратегією розвитку туристичного
підприємства в умовах цифровізації бізнесу в період кризи 151

Кривоберець Марина Миколаївна
Цифровізація туристичного бізнесу на сучасному етапі 154

Кривоберець Марина Миколаївна,
Сичов Олександр Володимирович
Розвиток цифрової економіки в Україні: перспективи та виклики 157

Кришталь Галина Олександрівна
Нові фінансові технології в цифровій економіці держави 160

Крутевич В. В., Семенець-Орлова Інна Андріївна
Інтелектуальний розвиток економіки України післявоєнний період 163

Кутовий Олександр Вячеславович
Взаємозв'язок управління інноваціями та інвестиціями
у розвитку державної політики 165

Лазаренко Владислав Ігорович
Цифровізація бізнес процесів в сталому сільському господарстві 167

Левченко Мая Романівна
Розвиток туризму в воєнний період 169

Левченко Микола Олексійович
Туризм як сфера господарської діяльності 172

Лигирда Анастасія Василівна
Інновінг в туристичному бізнесі. Проблеми сучасності 174

Липка Марія Андріївна
Перспектива розвитку зеленого туризму як складової
туристичної галузі 178

ризм на новий рівень підтверджує це. До таких країн відноситься: Хорватія, Ізраїль, Грузія.

Незважаючи на складну ситуацію в туристичній галузі в післявоєнний час вона повинна стати ключовою у стратегії економічного відновлення. Однак працювати над цим потрібно вже сьогодні. Зокрема, необхідно включити розвиток туризму в програми післявоєнного відновлення, вести перемовини зі світовими готельними мережами щодо їх виходу в Україну, підготувати масштабну маркетингову кампанію для зовнішніх ринків, розробити туристичні програми по місцям військової слави ЗСУ, працювати над відновленням туристичної інфраструктури, просувати нестандартні формати туризму, відкривати національні офіси туризму в інших країнах.

Література

1. Закон України "Про туризм" від 05.09.95 р. *Відомості Верховної Ради*. 1995. № 31 (зі змінами, внесеними законом № 2608-VI (2608-1) від 19.10.2010 р.). С. 241–254.
2. *Каліна І. І.* Залучення іноземних інвестицій в національну економіку держави: *МАУП. Економічні науки*. 2021. Вип. 2 (6). м. Київ, (фахове видання) Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. С. 5–10.
3. *Левченко М. О., Каліна І. І., Кривоберець М. М.* Менеджмент в туризмі: курс лекцій для самостійного вивчення дисципліни. К.: МАУП, 2022. 279 с.
4. Основні втрати ще попереду: українцям розповіли, як війна вдарила по туризму. *unian.ua*. 2022. URL: https://www.unian.ua/economics/finance/ osnovni-vtrati-shche-poperedu-ukrajincyam-rozpovili-yak-viynavdarila-po-turizmu-novini-ukrajina-11866203.html.
5. *Приседська В.* Як переживає війну туристична галузь. *bbc.com*. 2022. URL: https://www.bbc.com/ ukrainian/features-62004034.

ЛЕВЧЕНКО Микола Олексійович

професор кафедри організації туристичної діяльності
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом

ТУРИЗМ ЯК СФЕРА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Термін "туризм" в міжнародній практиці до цього часу не має однозначного тлумачення. Можна виділити три групи відповідних формулювань.

Перша група визначень розглядає туризм як *рекреацію*. *Рекреація* — це розширене відтворення (відновлення і примноження) фізичних, духовних, інтелектуальних і емоційних сил людини.

Друга група визначень туризму розглядає його, в основному, як форму *міграції населення*. Тобто — як подорож, поїздку. Наприклад, за ВТО: туризм охоплює діяльність осіб, які подорожують і здійснюють перебування в міс-

цях, що знаходяться за межами їх звичайного середовища, протягом періоду, що не перевищує одного року підряд, з метою відпочинку, з діловими та іншими цілями.

І *третя група* визначень розглядає туризм як *галузь економіки і складне соціально-економічне явище*, якому притаманні єдність і різноманіття різних властивостей і відносин.

Що стосується визначення туризму в Законі України "Про внесення змін до Закону України "Про туризм", то воно більше відноситься до другої групи, але має свої особливості (*туризм* — тимчасовий виїзд особи з місця постійного проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці перебування).

Туризм володіє подвійністю внутрішньої природи. З одного боку, туризм є окремим випадком подорожі, з іншого — діяльністю з виробництва туристичного продукту. В принципі і подорож, і *виробництво* турпродукту є діяльністю. Проте *виробництво* — це економічна діяльність і його метою є отримання прибутку, а мета туристичної подорожі — відпочинок, що припускає витрату грошей. *Виробництво* — це процес створення матеріальних благ, послуг і духовних цінностей, необхідних для існування й стійкого розвитку сфери туризму. У туристичну діяльність, як в соціально-економічне явище, зараз залучаються різні галузі як матеріального, так і нематеріального виробництва.

На сучасному етапі розвитку туризму все більшої ваги в цілях подорожі набувають духовні цінності — нові знання, освіта, знайомство з пам'ятками матеріальної культури людства; екзотика, звичаї й етнографія різних народів і країн світу; культурні, видовищні та спортивні заходи.

Туризм, з огляду на достатньо тривалий і складний процес формування, дуалістичний зміст, зростаючу комунікативну роль у міжнародних відносинах, виконує в сучасному суспільстві різнопланові функції. Але в першу чергу слід підкреслити, що роль туризму в сучасному суспільстві зростає, а його функції урізноманітнюються.

Туризм — явище поліфункціональне. Серед основних функцій туризму слід зазначити рекреаційну (відпочинок, відновлення сил, оздоровлення), лікувальну, соціальну, культурну, екологічну, економічну, просвітницьку, виховну, спортивну, релігійну та інші.

Рекреація як біологічна функція й соціальне надбання певного етапу розвитку людства є поняттям широким і поліаспектним. Туризм є мобільною складовою рекреації, її активною формою, пов'язаною з доланням простору задля відпочинку, розваги, лікування або з будь-якою іншою метою, не пов'язаною з отриманням прибутку. Сутністю рекреаційної функції туризму є релаксація.

Подорожуючи, людина поглиблює свої знання про світ, набуває особистого досвіду. Часто мандрівники в своїх літературних творах ділилися цими враженнями і така література завжди користувалась попитом, оскільки задовольняла жагу дослідження незнаного. Звідси й дослідницька мета, пов'язана з просвітництвом, розвивалась разом із розвитком туризму.

Туризм виступає засобом комунікації та саморозвитку, підвищення рівня освіченості та загальної культури шляхом ознайомлення з культурою, побутом, традиціями та віруваннями, стилем та характером життя інших народів, з культурною спадщиною людства та перлинами природи. Безпосереднє спілкування різних народів і різних культур сприяє взаємозбагаченню й саморозвитку культури, відіграє значну роль в укріпленні миру та порозуміння на планеті, розширює культурні та ділові контакти, урешті-решт формує глобальне соціокультурне середовище завдяки прискоренню культурної дифузії.

З іншого боку, туризм, прискорюючи культурний обмін, прискорює інноваційні процеси в культурі. У зв'язку з цим актуальною стає проблема культурних комунікацій: поведінки туристів в іншому культурному середовищі, спроможність і здатність до сприйняття іншої культури, інших культурних традицій, а з іншого боку — здатність населення приймаючої країни (території) до вияву гостинності, доброзичливості.

Туризм як форма проведення дозвілля притаманний лише певній частині населення, що має вільний час та відповідний рівень життя, який дозволяє використати цей вільний час для відпочинку й саморозвитку в подорожі. Тобто подорожування виступає ознакою певного рівня та стилю життя, фіксатором соціального статусу, засобом закріплення іміджу й інших соціальних ознак.

Література

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. К.: Україна, 1996. 54 с.
2. *Вачевський М. В., Свінцов О. М., Кузнєцов В. Ф.* Розвиток рекреаційної сфери в Карпатському регіоні. *Український бальнеологічний журн.* 2011. № 1. С. 99–104.
3. *Левченко М. О., Каліна І. І., Кривоберець М. М.* Менеджмент в туризмі: курс лекцій для самостійного вивчення дисципліни. К.: МАУП, 2022. 279 с.

ЛИГИРДА Анастасія Василівна

студентка 2 курсу кафедри організації туристичної діяльності Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу Міжрегіональної Академії управління персоналом

ІННОВІНГ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

Термін "інновація" (від англійського "*innovation*" — новаторство, нововведення) у класичному розумінні визначається як нове науково-технічне досягнення або нововведення, що є результатом впровадження новизни.